

(Forespørgslen anmeldt 4/10 90. Fremme af forespørgslen vedtaget 11/10 90).

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg skal efter ønske fastsætte en taletid for ordførerne i første omgang på 20 minutter.

Begrundelse

Ivar Nørgaard (S):

Den danske regering skal i december deltage i to meget vigtige regeringskonferencer, hvor man skal tage stilling til ændringer i samarbejdsmonsteret i Europa ved ændring af Romtraktaten.

Det er overordentlig vigtigt, at denne stillingtagen foregår i fuld offentlighed, og at forberedelserne til den også er kendt af offentligheden. Vi har arbejdet med sagen i Markedsudvalget, men alle partier er enige om, at vi bør have en offentlig debat, inden man har det europæiske rådsmøde, og inden man begynder regeringskonferencerne, således at vi kan få fuld klarhed over, hvad det er, regeringens repræsentanter vil fremføre under disse konferencer.

Derfor har vi i fællesskab stillet denne forespørgsel til drøftelse i Folketinget.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Schlüter):

Det er efterhånden blevet en banalitet, når vi konstaterer, at verden omkring os er under hastig forandring. Men det gør det jo ikke mindre sandt, og det gælder ikke mindst for verden lige uden for vores egen dør, de europæiske samarbejdsstrukturer og kernen i den: EF-samarbejdet.

Når vi har drøftet Europapolitik og EF-samarbejdets fremtid, har vi i reglen begrænset os til at se dette i et rent europæisk perspektiv. Og omvæltningerne i Europa i året, vi nu har bag os, har sandelig også været dramatiske nok til at få vidtrækkende konsekvenser for det fremtidige europæiske samarbejde. Alene den glædelige udvikling, der er sket i og med, at den tyske befolkning i frihed har bestemt sin egen fremtid under det europæiske tag, taler sit eget stærke sprog.

Men samtidig er der jo også på globalt plan sket store ændringer, som kan få nok så betydelige følger for EF-samarbejdet.

Til spørgsmålet om EF's rolle i Europa fremover må man føje: Hvad skal EF's fremtidige rolle i verdensbilledet være? Det tosidige verdensbillede, domineret af to virkelige supermagter, som vi har oplevet og levet med siden den anden verdenskrig, er nu brudt op.

Situationen er nu den, at der er opstået nye magtcentre rundt omkring på kloden, først og fremmest Japan og EF.

Man kan godt sige, at vi står over for en ny æra i den politiske og økonomiske verdenshistorie. Dette nye, mere mangfoldige, mere flersidede verdensbillede, som er ved at tegne sig, er præget af flere modsatrettede udviklingstendenser.

På den ene side har det klart øget stabiliteten, at rivaliseringen mellem stormagterne, supermagterne, og deres respektive tidligere allierede i den tredje verden er ophørt. Samtidig har FN, først og fremmest Sikkerhedsrådet, for første gang siden grundlæggelsen fået mulighed for at spille den rolle, der oprindeligt var tiltænkt organisationen.

På den anden side har vi nok mere og mere fået øjnene op for, at de spændinger, vi tidligere så bekvemt kaldte for regionale konflikter, i stadig mindre grad lader sig afgrænse til de pågældende regioner. De kan tilmed meget hurtigt komme til at udgøre en direkte trussel mod vor egen sikkerhed.

Jeg tænker ikke kun på Golfen, men også på den øgede spredning af alle former for avancerede våben, og jeg tænker på befolkningsekspllosionen i Nordafrika og det deraf følgende immigrationspres mod det rigere Europa. Her til kommer det, man kan kalde interne spændinger i enkelte nationer, som også kan give anledning til bekymring. Og oven i dette fremkomsten af de globale udfordringer, som møder os med voksende styrke, f.eks. terrorisme, narkotikahandel og sandelig også de store miljøproblemer. Man kan sige, at også i negativ forstand er verden klart blevet mindre.

Hele denne udvikling stiller Det Europæiske Fællesskab og dets medlemslande over for nye store opgaver, først og fremmest fordi omverdenen, både vore rige og vore fattigere naboer og partnere, forventer, at vi i EF påtager os en større rolle og ikke mindst et større ansvar.

EF-samarbejdet må sættes i stand til at tage disse udfordringer op, og Fællesskabet må tilpasse sig de ændrede ydre omstændigheder.